ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»
Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук
Кафедра іноземної філології та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук _____ Яна РАЄВСЬКА «24» серпня 2025 р.	**СХВАЛЕНО** на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу Протокол № 1 від «27» серпня 2025 р. Завідувач кафедри _____ Іван БАХОВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ»

Галузь знань:	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність:	В11 Філологія (спеціалізація В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Освітня кваліфікація:	магістр філології
Освітньо-професійна програма:	Англійська мова і література (друга мова – німецька)

Київ – МАУП – 2025

Вступ

Методичні рекомендації розроблено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В11 «Філологія» освітньо-професійної програми «Англійська мова і література (друга мова – німецька)» з метою організації та методичного супроводу самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теорія перекладу» (ВК 2.3).

Загальний обсяг дисципліни становить 4 кредити ЄКТС (120 год.), з них самостійна робота – 86 год. (72 % загального обсягу). Самостійна робота є невід'ємною складовою освітнього процесу: вона забезпечує опрацювання теоретичного матеріалу, закріплення й поглиблення знань і вмінь, набутих на лекційних і практичних (семінарських) заняттях, і формування навичок автономного навчання. Форма підсумкового контролю – залік.

Мета та завдання самостійної роботи

Мета самостійної роботи: сформувати навички самостійного опрацювання теорії перекладу та її застосування до аналізу перекладів.

Завдання самостійної роботи:

– опрацювати праці з теорії перекладу;
– укласти глосарій;
– навчитися аналізувати переклади з теоретичних позицій;
– підготувати ІНДЗ і підготуватися до модульного контролю та заліку.

Результати навчання. Самостійна робота спрямована на формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання, визначених у силабусі дисципліни: ЗК 2, ЗК 3, ЗК 7, ЗК 11, СК 1, СК 3, СК 4, СК 6, ПРН 7, ПРН 9, ПРН 15, ПРН 16.

Організація самостійної роботи

Самостійна робота виконується в позааудиторний час відповідно до тематичного плану дисципліни. Рекомендовано опрацьовувати матеріал систематично, напередодні відповідного практичного (семінарського) заняття, у такій послідовності: 1) ознайомитися з конспектом лекції та рекомендованими джерелами; 2) відповісти на питання для самоперевірки; 3) виконати практичні завдання до теми; 4) оформити результати у визначеній формі та подати їх викладачеві у встановлений термін (в аудиторії або через систему електронного навчання Moodle).

Консультації щодо виконання самостійної роботи надаються викладачем відповідно до графіка консультацій кафедри, а також дистанційно (e-mail, платформа Microsoft Teams, Moodle).

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Укладання глосарію основних понять теорії перекладу (40 термінів).	10	Глосарій
Тема 2	Порівняльна таблиця моделей перекладу з прикладами.	11	Таблиця
Тема 3	Аналіз фрагмента перекладу щодо рівнів еквівалентності.	11	Письмовий аналіз
Тема 4	Порівняння класифікацій перекладацьких трансформацій.	11	Аналітична записка
Тема 5	Аналіз прагматичної адаптації в перекладі реклами або медійного тексту.	11	Письмовий аналіз
Тема 6	Аналіз перекладу реалій у художньому творі.	11	Письмовий аналіз
Тема 7	Реферування праці з теорії усного перекладу.	11	Реферат

Тема 8	Аналіз кодексу етики перекладача; оформлення та подання ІНДЗ.	10	Аналітична записка, захист ІНДЗ
Разом		**86**	

Завдання для самостійної роботи за темами

Змістовий модуль 1. Загальна теорія перекладу

Тема 1. Переклад як об'єкт теорії: поняття, види та форми перекладу; класифікації перекладу за жанром і способом здійснення. (10 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що таке переклад?

– Які види перекладу виокремлюють?

– Чим письмовий переклад відрізняється від усного?

– Що таке інтерсеміотичний переклад?

Практичні завдання:

– Укладіть глосарій понять теорії перекладу.

– Складіть схему класифікацій перекладу.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 4.

Тема 2. Моделі перекладу: ситуативна, трансформаційна, семантична, комунікативна, функціональна; перекладацький процес. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що таке модель перекладу?

– Чим трансформаційна модель відрізняється від семантичної?

– Що таке функціональна модель?

– Які етапи перекладацького процесу?

Практичні завдання:

– Складіть порівняльну таблицю моделей перекладу.

– Проілюструйте кожну модель прикладом.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 2.

Тема 3. Еквівалентність і адекватність: рівні й типи еквівалентності, норми перекладу. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що таке еквівалентність?

– Які рівні еквівалентності існують?

– Що таке адекватність?

– Що таке норми перекладу?

Практичні завдання:

– Проаналізуйте фрагмент перекладу щодо рівнів еквівалентності.

– Знайдіть приклади нульової та часткової еквівалентності.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 2, 3.

Тема 4. Перекладацькі трансформації: класифікації (Віне й Дарбельне, Кетфорд, вітчизняні підходи). (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які класифікації трансформацій ви знаєте?

– Що таке перекладацькі зсуви?

– Чим лексичні трансформації відрізняються від граматичних?

– Що таке компенсація?

Практичні завдання:

– Порівняйте класифікації трансформацій.

– Наведіть приклади кожного виду трансформацій.

Рекомендовані джерела: основна література 1; додаткова 1, 2.

Змістовий модуль 2. Часткові теорії та прикладні аспекти

Тема 5. Прагматика перекладу: адресат, комунікативний ефект, прагматична

адаптація. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що таке прагматика перекладу?

– Хто є адресатом перекладу?

– Що таке прагматична адаптація?

– Як досягти комунікативного ефекту?

Практичні завдання:

– Проаналізуйте прагматичну адаптацію в перекладі реклами.

– Запропонуйте адаптований переклад медійного тексту.

Рекомендовані джерела: основна література 2, 4.

Тема 6. Культурологічні аспекти перекладу: реалії, безеквівалентна лексика, доместикація й форенізація. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Що таке реалія?

– Які способи перекладу реалій?

– Що таке доместикація й форенізація?

– Як культура впливає на переклад?

Практичні завдання:

– Проаналізуйте переклад реалій у художньому творі.

– Оцініть стратегію перекладача.

Рекомендовані джерела: основна література 1, 3.

Тема 7. Теорія усного перекладу: види, моделі зусиль Д. Жиля, стратегії. (11 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які види усного перекладу існують?

– Що таке модель зусиль Д. Жиля?

– Які стратегії синхронного перекладу?

– Що таке перекладацький запис?

Практичні завдання:

– Підготуйте реферат праці з теорії усного перекладу.

– Складіть таблицю стратегій усного перекладу.

Рекомендовані джерела: основна література 1.

Тема 8. Якість перекладу та етика перекладача: критерії, моделі оцінювання, професійні кодекси. (10 год.)

Питання для самоперевірки:

– Які критерії якості перекладу?

– Які моделі оцінювання якості існують?

– Які норми містять кодекси етики перекладача?

– Яка відповідальність перекладача?

Практичні завдання:

– Проаналізуйте кодекс етики перекладача.

– Оформіть і підготуйте до захисту ІНДЗ.

Рекомендовані джерела: основна література 4; додаткова 4.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Зміст ІНДЗ. теоретико-аналітичне дослідження (10–12 сторінок) обраної категорії теорії перекладу на матеріалі перекладу англомовного тексту: 1) огляд теоретичних підходів; 2) аналіз матеріалу (не менше 50 прикладів); 3) висновки; 4) список джерел; 5) презентація.

Етапи виконання ІНДЗ:

– вибір теми (напряму) ІНДЗ та погодження її з викладачем упродовж перших двох тижнів семестру;

– добір і опрацювання джерел та фактичного матеріалу;

– виконання завдань ІНДЗ відповідно до визначеної структури;